



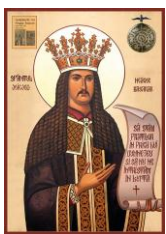
Pescuirea minunată - lumină pentru misiunea Bisericii

† Duminica a 18-a după Pogorârea Sfântului Duh

Pescuirea minunată devine prilej de chemare sfântă pentru Apostolul Petru și cei împreună cu el, Iacov și Ioan, fiii lui Zevedeu, și anume sunt chemați de Mântuitorul Iisus Hristos ca să devină pescari de oameni. Acestei chemări sfinte ei îi răspund cu multă convingere și bucurie: „Și trăgând corăbiile la uscat, au lăsat totul și au mers după El” (Luca 5, 11). Promisiunea făcută de Mântuitorul lui Petru: „Nu te teme. De acum te voi face pescar de oameni!” (Luca 5, 10), se adresează, de fapt, tuturor Sfinților Apostoli, pentru că toți cei 12 Apostoli au câștigat mulțimi de oameni, prin mreaja (unealta) Cuvântului, Care adună oamenii pentru Împărăția cerurilor. Mântuitorul Iisus Hristos alege pe cei 12 Apostoli și-i trimite să vestească Împărăția lui Dumnezeu. După Înviere, Domnul le promite „făgăduința Tatălui”, Care le va da putere să fie martorii Evangheliei Lui până la marginile pământului și le descoperă că misiunea aceasta trebuie să continue până la sfârșitul veacurilor. Izvorâtă din adâncurile apei celei vii, adică din puterea Duhului Sfânt, predicarea Sfintei Evanghelii produce în suflete credința, iar prin credință și Botez se constituie Biserica. În ce fel? Pentru că Însuși Dumnezeu – Cuvântul Întrupat este prezent în cuvintele Sfințelor Scripturi, îndeosebi în Sfânta Evanghelie. Deci, Sfinții Apostoli au fost chemați de Mântuitorul Iisus Hristos la o lucrare sfântă, adică misiunea de a binevesti Evanghelia Împărăției lui Dumnezeu în lume, o lucrare pe care Mântuitorul Iisus Hristos o săvârșește El Însuși mai întâi și apoi o împărtășește celor pe care i-a ales, spre a fi împreună-lucrători cu El la mântuirea lumii. Sfinții Apostoli îl propovăduiesc pe Hristos și Evanghelia Sa, arătând că în Hristos și prin Hristos se află și se dăruiește nesfârșita iubire a lui Dumnezeu pentru oameni, pentru persoane și popoare. Hristos Domnul, Care a fost trimis de Dumnezeu Tatăl în lume pentru mântuirea lumii, trimite și El pe ucenicii Săi în lume, ca să lucreze pentru mântuirea oamenilor. Prin trimiterea în misiune, ucenicii devin Apostoli, adică trimiși ai Domnului. Mandatul pe care ei îl primesc de la Hristos este în același timp misionar și pastoral; el cuprinde toată activitatea misionară și pastorală a Bisericii pentru mântuirea oamenilor. Binevestirea prezenței și lucrării Împărăției lui Dumnezeu, care vine spre oameni ca o pregustare a vieții veșnice, se realizează atât prin cuvântul credinței, cât și prin fapta iubirii milostive, vindecătoare de boli, alinătoare de suferință, eliberatoare de demoni și de patimi. Toate lucrările minunate săvârșite de Mântuitorul și la care El îi cheamă și pe ucenicii Lui, sunt semne ale Împărăției lui Dumnezeu, ale vindecării oamenilor de neștiință, de păcat, de boală și de frica de moarte. Prin Sf. Apostoli, Mântuitorul Iisus Hristos cheamă pe oameni să cunoască iubirea lui Dumnezeu și să o arate altora prin cuvânt și prin faptele iubirii creștine.

SFÂNTUL VOIEVOD NEAGOE BASARAB

Binecredinciosul voievod Neagoe Basarab s-a născut în anul 1481. Tatăl său era din neamul Basarabilor, iar mama sa era din familia Craioveștilor. Neagoe a fost unul dintre cei patru copii ai părinților săi. Influențat de credința mamei sale, el a deprins din fragedă vârstă învățăturile mântuitoare și virtuțile creștine. Mănăstirea Bistrița din Oltenia, ctitorie a străbunicilor săi, a devenit școală duhovnicească pentru evlaviosul Neagoe. Voia lui Dumnezeu a făcut ca în acele vremuri la Mănăstirea Bistrița să fie retras marele între patriarhi, Nifon al Constantinopolului, chemat în Țara Românească la anul 1502, de voievodul Radu cel Mare pentru a reorganiza și întări viața bisericească. De la Sfântul Ierarh Nifon, Neagoe a deprins taina rugăciunii isihaste, evlavia și trezvia sufletului, învățătura și înțelepciunea lui Hristos, dobândind înalt spor duhovnicesc. Înzestrat cu daruri intelectuale deosebite, el și-a agonisit mai toată știința și cultura teologică a vremii sale. De aceea, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, iubitorul de Hristos, Neagoe, în anul 1512, a fost chemat la demnitatea de Domnitor și Voievod al Țării Românești. În această calitate a încurajat dezvoltarea comerțului și a meșteșugurilor, iar pe plan diplomatic a încercat să mențină relații de prietenie cu Ungaria. A încercat să stabilească relații diplomatice cu Veneția și Roma și chiar să medieze conflictul dintre creștinii ortodocși și catolici. Continuând viziunea și obiectivele politice inițiate de Ștefan cel Mare, a încercat să realizeze o coaliție a statelor răsăritene împotriva expansiunii turcești. În 1517 cere și obține de la Patriarhia ecumenică canonizarea fostului său învățător, patriarhul Nifon. Pe racla în care au fost așezate moaștele și care se păstrează la Dionisiu, domnul român este reprezentat închinându-se sfântului. În anul 1519, Neagoe Basarab împreună cu Ștefan al IV-lea al Moldovei (Ștefăniță Vodă) au trimis un ambasador la Vatican prin intermediul căruia „Basarab și aleșii săi fii Teodosie și Petru și urmașii săi și Ștefan și fiii săi” promiteau că vor participa alături de ceilalți principii creștini și de papă la „sfânta expediție împotriva lui Selim, tiranul turcilor”. Totuși, Țara Românească rămâne pe perioada domniei lui vasală Imperiului Otoman. Neagoe Basarab a făcut donații generoase mănăstirilor ortodoxe din Țara Românească și din toate țările din Balcani. În timpul domniei sale a fost construită Mănăstirea Curtea de Argeș, unde se odihnesc și sfințele moaște ale voievodului. Sfântul Voievod Neagoe Basarab a rămas în memoria poporului român și a tradiției ortodoxe prin opera sa intitulată „Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie”, prima creație de valoare universală a literaturii române, un adevărat testament duhovnicesc, pedagogic, filosofic și enciclopedic. Proclamarea oficială a canonizării a avut loc la 26 octombrie 2008, la Catedrala Patriarhală. Amin.



Cel mai învățat și mai talentat mitropolit al Țării Românești, a fost Antim Ivireanul. Dintre toate activitățile avute, a strălucit cea de tipograf. El rămâne cel mai mare tipograf al culturii noastre medievale. În anul 1696 se mută la Snagov, fiind și egumen al acestui așezământ Pe lângă treburile de gospodărire ale domeniilor mănăstirii, a pus bazele unei mari tipografii, cu posibilități de imprimare în mai multe limbi. Munca depusă în tipografiile din București și Snagov, precum și calitățile sale deosebite de teolog și artist au dus la alegerea sa în demnitatea de episcop al Râmnicului, la 16 martie 1705. Fapta deosebit de importantă a episcopului Antim este deschiderea, în 1705, a unei „școli de pomană” (adică gratuită) pentru copii. La 27 ianuarie 1706 a fost ales mitropolit al Țării românești. Activitatea și opera sa ca mitropolit este bogată și variată și în realizarea ei nu a cruțat nici un efort. Ne reține



atenția în primul rând bogata activitate tipografică. A întemeiat o tipografie la Târgoviște, în care a tipărit în decurs de câțiva ani 18 cărți, din care 11 în românește. O grijă deosebită a arătat credincioșilor din Transilvania, pe care și înainte și mai ales după unire îi îmbărbătează și-i îndeamnă, prin scrisori, să rămână statornici în credința

strămoșească. Pe lângă bogata sa activitate culturală, mitropolitul Antim a fost și un mare patriot Prin apropierea față de austrieci din anul 1716, domnul fanariot Nicolae Mavrocordat îl arestează. După ce mai multe săptămâni este ținut în temnița palatului cerându-se demisia, nevoind să și-o dea, domnitorul obține caterisirea din partea Patriarhiei Ecumenice din Constantinopol. Prin aceasta a fost scos din rândul arhierilor și călugărilor, urmând să fie închis pe viață în mănăstirea Sfânta Ecaterina de pe Muntele Sinai. Soldații turci care-1 însoțeau au primit pe drum porunca de la sultan să-i omoare. La 22 septembrie 1916, după ce l-au omorât l-au aruncat în râul Tungia de lângă Adrianopol. Astfel, a trecut la Domnul unul dintre cei mai mari mitropoliți pe care i-a avut Biserica Ortodoxă Română în trecutul său. În urma demersurilor pe care le-a făcut Biserica noastră, în anii 1964 și 1965, a obținut de la Patriarhia de Constantinopol ridicarea anatemei dată cu ocazia caterisirii mitropolitului Antim, în 1716. În ședința din 20 iunie 1992, a Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, mitropolitul Antim a fost trecut în rândul sfinților și este pomenit în fiecare an, la 27 septembrie.

Cei doi ologi

Erau într-un oraș doi ologi, cerșetori. Într-o zi s-a pornit de la biserică un alai cu o icoană făcătoare de minuni și se spunea că cine se atinge de ea în timpul procesiunii va fi vindecat de orice boală. Auzind, ologii și-au zis: „Hai să fugim, că dacă ne vindecăm nu ne mai dă nimeni de pomană”. Și au plecat, de frică să nu se vindece. Așa sunt și unii creștini din zilele noastre. Preferă să zacă în păcate grele și să moară așa, decât să facă efortul să meargă la biserică și să se îndrepte sufletește.



Satul românesc autentic, care păstrează tradițiile și portul național, nu poate fi atins de civilizația care schimbă obiceiurile vechi. Mult după ce orașul a cedat modelor vremii, în sat regăsim, mai apropiat, întruchiparea trecutului. Curentul care îndeamnă spre progres, nu are puterea de a dizolva rapid ceea ce s-a cristalizat în timp îndelungat. Astfel, imaginile perioadelor anterioare României modelate în trecut de greutăți sau astăzi de o tranziție fără sfârșit, persistă în colțurile îndepărtate ale țării. Astăzi, satul românesc este antrenat în transformările societății spre noi descoperiri. Țăranul a reprezentat pe românul pur și simplu, fără nici o poleială de fațadă. El a concentrat imaginea bărbăției și este moștenitorul glorioaselor tradiții pierdute în negura vremilor. Studiile și observațiile asupra românilor se referă majoritar la masa populației de la sate. Pentru că țărani, proprietari de pământ, constituiau nucleul poporului. Ei erau mai presus de slujbașii și învățații de la curtea domnitorului, mai numeroși decât boierii sau clasa de sus, în general. Fără ei, țara nu exista. La ei se apela pe timp de război, chiar și în perioada modernă. În vremea lui Alexandru Ioan Cuza, de exemplu, puterea de apărare a Principatelor în caz de război se sprijinea pe mai multe elemente. Armata permanentă cu rezerva ei, Miliția, formată din dorobanți și grăniceri, și gloatele care puteau fi înarmate la nevoie. Cine erau gloatele? Țăranii satelor. Ne întrebăm, în ce parte a națiunii ar trebui cu deosebire căutate particularitățile ei definitorii? La cei care alcătuiesc de fapt națiunea sau poporul. Nu în capitală, ci în provincii și mai întâi de toate la șes, în sate, printre clasele de jos ale poporului. O imagine completă despre țară și oameni nu ți-o poate oferi o cercetare întreprinsă de-a lungul șoselelor care leagă diferitele zone geografice. A vedea poporul în casele lui, a-l observa în ocupațiile și îndeletnicirile sale, acolo unde-și duce el adevărata viață, unde îl poți găsi adesea decăzut, dar neatins de suflarea unei false civilizații, iată esența. Atunci când vrem să vorbim despre



spiritul nostru național, trebuie să mergem la origini. Iar la țară, românul păstrează încă cu o îndărătnicie greu de înțeles pentru străini, obiceiurile și datinile moștenite din strămoși. La țară și în sate dăinuie natura eroică a românului. Anul acesta, dedicat în Patriarhia Română satului românesc, este un bun prilej de a chema în ajutor istoria care ne vorbește despre trecut, pentru a pune în comparație ceea ce am fost odată și ceea ce suntem astăzi. Dacă vom cerceta atent, vom cunoaște mai bine frumusețea satului românesc, trecut și prezent, tradiția și portul popular, unitatea de credință și de neam în țara noastră, păstrată prin preoți, învățători, primari gospodari și oameni vrednici ai satului românesc.

„Numai în liniștea vieții de la țară, numai în sânul Naturii, poate un suflet sensibil să se bucure de toată plenitudinea iubirii și a duiosiei”.